

VIATGE TENERIFE'2009 – Ascensió al Teide (3.178 m)

L'arxipèlag Atlàntic de les Canàries està format per set grans illes i sis illots petits, el conjunt reuneix unes singulars característiques degut d'una part al seu origen volcànic i d'altra banda a la presència d'una Flora endèmica exclusiva de la Macaronèsia, formada per les restes de la vegetació que durant l'era Terciària poblava el continent europeu, abans que les glaciacions del Quaternari la feren pràcticament desaparèixer. A més de les illes Canàries també presenten aquest tipus de Flora els arxipèlags de les Açores, Madeira i del Cap Verd.

Després de parlar-ne diverses vegades, enguany ens va arribar el moment de conèixer una part d'aquestes meravelles. La setmana del 19 al 26 de setembre visitàvem Tenerife l'illa més gran de l'arxipèlag i la que sempre ens ha despertat més interès.

Sens dubte l'atractiu principal el proporciona el Teide, el colossal estratvolcà de 3.718 metres d'alçada, format en el Pleistocè per l'acumulació de materials durant successives erupcions. Avui en dia encara resta actiu, nombroses fumaroles continuen alliberant vapors de sofre pel seu cràter somital blanquinós, de 80 metres de diàmetre, conegut com "la Corona". Uns 150 metres més avall del cim presenta una depressió anomenada "la Rambleta", que deuria ser on finia el volcà inicialment i una erupció posterior va formar en el seu interior un nou con de color ocre clar que conforma el cim actual i que es conegut com el "Pilón o Pan de Azúcar".

A partir de l'any 1954 el Teide va ser declarat Parc Nacional, quedant protegit juntament amb les franges de terreny que l'envolten, les famoses "Cañadas", que són grans planures on s'acumula el material erosionat procedent de les acinglerades parets del circ. Aquestes planures naturals van ser utilitzades antigament com a vies de comunicació i pasturatge pels guanxes, els primitius pobladors de les illes.

A finals del segle passat es va incrementar la superfície del parc, arribant actualment a ocupar prop de les dinou mil hectàrees, que es distribueixen en el centre de l'illa, limitades septentrionalment per la vall de l'Orotava i meridionalment pel pinar de Vilaflor.

Per conèixer el Parc i gaudir dels indrets més interessants, dos centres de visitants: "El Portillo" i "Cañada Blanca" faciliten tot tipus d'informació i a més a més una complerta xarxa de senders abalisats permet fer tot tipus d'excursions en condicions segures.

El diumenge dia 20 recorrem diversos senders, el més espectacular i inoblidable fou el recorregut circular pels Roques de Garcia, que aplega un conjunt de grans formacions rocoses arrencades que són l'esquelet de l'antic mur que separava les calderes oriental i occidental del Teide i que l'erosió ha anat esculpint capritxosament. Veritablement són els monuments naturals més importants de l'illa, sobre tot "El Roque Cinchado", anomenat també "Dedo de Dios" i "La Catedral", bastió de rocalla palplantat al mig del "Llano de Ucanca",

de prop de cent metres d'alçada, que deix entreveure una mena de torres que ens porten a la ment el temple de la Sagrada Família i l'estil de Gaudí.

El dilluns dia 21 sortim de Puerto de la Cruz pugem cap a la Orotava, creuem frondosos boscos de pi canari, que superats els 2.000 metres d'alçada donen pas al paisatge volcànic típic de les Cañadas curull de pinzellades de vistosos colors ocre, grog, verd i negre, i a més, durant la primavera amb els puntets vermells del inconfusible tajinaste del Teide. Deixem el vehicle al petit aparcament de la Muntanya Blanca, situat a 2.350 m., carreguem les motxilles amb lo mínim per dos dies, ens posem les botes i l'equip de muntanya i tirem amunt per un vast territori cobert de blanquinosa pumita esmicolada, on hi lluiten per sobreviure el ginestell de flor blanc rosada, el bàlec de flor groga i la violeta del Teide.

Seguim una bona estona de pista rectilínia que després d'un parell de revolts dóna pas a una esplanada plena de arrodonides roques negres gegants d'uns cinc metres de diàmetre, conegudes com els "Huevos del Teide".

Poc després, als 2.700m. deixem la pista que va fins el cim de la Muntanya Blanca i continuem ascendint fort per un sender molt ben delimitat que condueix cap el refugi. Passem per una zona verda on el ginestell canari encara arrela i on sovinteja la obsidiana, mineral negre rutilant. Arribem a un planet amb grans roques fosques ovals semblants a les vistes anteriorment, és un antic lloc d'acampada anomenat Estància dels Anglesos. Un breu descans i fem l'últim esforç, arribem al refugi d'Altavista situat a 3.260 m. després de quatre hores efectives de marxa.

El refugi d'Altavista, fou construït l'any 1892 per iniciativa d'un viatger anglès establert a Tenerife, l'any 1950 es va fer càrrec de la instal·lació el "Cabildo Insular" i a partir del 2007, ha quedat totalment reformat. Roman obert durant tot l'any, disposa de 60 llits, amb llençols tipus nòrdic funda/edredó, distribuïts en tres habitacions. També té una petita cuina amb tot lo necessari per cuinar: microones, fogons, cassoles, olles, plats, gots, coberts i aigua sense clorar. Completen els serveis un menjadoret i una sala amb una màquina de begudes fredes i un altre de calentes.

El dimarts dia 22 a tres quarts de sis del matí ja hem eixit del refugi i estem pujant cap al cim, aviat arribem a la Rambleta, prop del mirador de la Fortaleza, continuem cap a l'oest, tot rodejant el con somital del "Pilón o Pan de Azúcar", anem fins el inici del sender Telesforo Bravo, que es l'únic sender practicable i

permès per pujar al cim a més de disposar de l'autorització de la Direcció del Parc que nosaltres ja havíem obtingut prèviament.

El vent bufa fort i supera els cent kms. per hora mentre la temperatura ronda els zero graus, entre boires i núvols baixos gaudim dels primers raigs del Sol tot just al arribar al cim, poc abans de les vuit del matí. Apart de nosaltres, dels quinze excursionistes que havien pernoctat al refugi, només deu feren cim i ràpidament desaparegueren muntanya avall. Per altre part, degut al fort vent el Telefèric que normalment puja els turistes cap a la Rambleta, estava fora de servei. Per tant varem tindre la sort de restar completament sols al cim, a la Rambleta i als miradors del Pico Viejo i de la Fortaleza, en total quasi tres hores, ¡una passada!, i a les onze hores del mati iniciàvem el descens.

A partir del dimecres continuem redescobrint les meravelles de l'illa. Aprofitarem per anar a veure el famós Drago mil·lenari de Icod de los Vinos i el parc botànic que l'envolta. Aquest Drago és únic en quant a l'edat i a les dimensions, més de 20 metres d'alçada i 10 metres de perímetre a la base del tronc. El seu nom fa referència a les estranyes formes d'aspecte monstruós que el fan assemblar-se a un drac, a més de la insòlita característica de la saba dels drags, que en contacte amb l'aire s'oxida i es colora de vermell.

També recorrem plàcidament el jardí botànic d'aclimatació de la Orotava, situat a la part alta del Puerto de la Cruz, és un altre meravella extraordinària de Tenerife, té importants col·leccions de plantes tropicals i subtropicals, amb gran varietat de palmeres, bromeliàcies, aràcies, moràcies i el ficus gegant o figuera de Lord Howe.

Com a complement a l'ascensió del cim volcànic del Teide també var ser molt interessant descobrir els tubs volcànics o galeries soterrànies per on baixava el corrent de lava llençada durant les seves erupcions. La Cueva del Viento, és un exemple visitable d'aquets tipus de formacions. Va ser descoberta accidentalment quan per una de les seves entrades, coneguda com la Sima de la Vieja, una senyora de més de noranta anys s'hi va empassar. Segons la història o llegenda la vella es va salvar gràcies a la seva fortalesa i degut a que s'alimentava amb Gofio, menjar típic de l'illa fet de farina torrada de cereals i al ser rescatada varen descobrir que existien tres galeries superposades.

El conjunt subterrani Cueva del Viento-Sobrado és el major tub volcànic de la Unió Europea, va ser originat per col·lades del Pico Viejo de 3.135 m. En els seus disset kms. llargs d'extensió s'hi troben tres nivells de passadissos diferents amb avencs i terrasses on podem contemplar els diferents tipus de lava: la Pahoehoe o llisa, la Cordada o de forma de cordes trenades i la Malpais o rugosa aspre.

Fem una escapada cap els espadats i els penya-segats de los Gigantes situats a la costa atlàntica nord-occidental de l'illa. Tenen una alçada mitja de 500 metres i gaudeixen d'una singular espectacularitat, sobre tot quan s'observen des de l'oceà. Val la pena fer un passeig amb iot per contemplar-los i comprovar que veritablement són gegantins.

Les darreres excursions les férem pel mont de Las Mercedes, que forma part del Parc Rural del Massís d'Anaga, situat l'extrem nord-oriental de Tenerife. Sobre la carena del massís trobem el cim principal, el Taborno de 1.024m., i els miradors de la Cruz del Carmen de 950m. i el del Pico del Inglés de 975m., que permeten albirar el contrast dels seus dos vessants completament diferents, mentre la part meridional es pràcticament erma, el costat septentrional presenta una atapeïda selva verda o laurisilva similar a una formació vegetal que fa vint milions d'anys s'estenia per tota la conca mediterrània.

El clima tropical, amb poques variacions de temperatura al llarg de l'any i la constant humitat portada pels vents alisis de l'atlàntic, són els dos factors determinants que han influït en la proliferació i conservació d'aquestes comunitats de laurisilva, integrades bàsicament per una vintena d'espècies d'arbres i arbust autòctons, com: marfull, palo blanco, bruc, teix, tell, llorer, hija, viñátigo, grèvol, taronger bord, sanguino, arboç, faig, saüc, etcètera., tots ells de fulles molt similars a les del llorer, es a dir amples, lanceolades, dures i perennes. L'espessetat de la capçada dels arbres manté un sotabosc fresc on

difícilment hi penetra el Sol i on sempre hi degota l'aigua, servant humides les moltes, les falgueres i les demés plantes verdes.

Els vells senders que travessen aquests boscos han estat durant molts anys la única arteria per on fluïa la vida dels primitius habitants, i avui en dia han esdevingut excel·lents senders excursionistes que ens han permès gaudir d'un veritable paradís durant les caminades que varem realitzar els darrers dies del nostre viatge.

Pili Inostroza i Toni Coll - setembre 2009